

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/356/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1411207069
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1411207069.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. H., X.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovava 7/A, dieťa rodičov: V. H., L. L., Z. XX, zast. JUDr. Renátou Barbušovou, advokátkou, AK Štúrová 13, P.O.BOX 154, Bratislava, a L. H., L. L. Z. XX, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia úpravou styku s maloletou, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 27.05.2015, č.k. 13P/113/2015-18, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že otec má právo predbežne stretávať sa s maloletou X. H., X.. XX.XX.XXXX každú nepárnu sobotu v kalendárnom roku od 10.00 hod. do 17.00 hod. v mieste terajšieho bydliska maloletej za prítomnosti matky maloletej, a to do skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva, vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 13P/293/2014.

Vo zvyšnej napadnutej časti sa uznesenie súdu prvého stupňa

p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava IV uznesením zo dňa 27.05.2015, č.k. 13P/113/2015-18 zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia úpravou styku s maloletou, keď po oboznámení sa s návrhom otca, s vyjadrením matky, ako aj celým obsahom spisu mal za to, že nie sú dané podmienky na vydanie predbežného opatrenia. Súd prvého stupňa vzhľadom na rozporné tvrdenia rodičov, najmä tvrdenie matky, že vzťah maloletej k otcovi sa narušil, maloletá má z otca strach, dospel k záveru, že v predmetnej veci bez ďalšieho dokazovania (zisťovanie aká intenzita styku je v záujme maloletého dieťaťa, ako aj rodičov), nie je možné a vhodné dočasne zasiahnuť do pomerov účastníkov vo forme predbežného opatrenia a určiť autoritatívne styk otca s maloletou. O úprave styku otca s maloletou podľa názoru súdu je možné rozhodnúť len v riadnom konaní, po náležitom zistení skutkového stavu.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletej, ktorý navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že bude oprávnený stretávať sa s maloletou každý nepárny týždeň v roku od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas letných prázdnin v mesiaci júl od 15.07. od 10.00 hod. do 30.07. do 16.00 hod. a v mesiaci august od 13.08. od 10.00 hod. do 27.08. do 16.00 hod. s tým, že otec v určenom čase maloletú odovzdá a prevezme v mieste bydliska matky. S rozhodnutím súdu nesúhlasil, poukázal na to, že súd vo svojom rozhodnutí bližšie nezdôvodnil, prečo je možné rozhodnúť o jeho styku s maloletou len v riadnom v konaní. V tejto súvislosti uviedol, že konanie trvá už 8 mesiacov a ešte bude dlho trvať, keďže je odročené na neurčito za účelom vykonania súdnoznaleckého dokazovania, pričom nebol ustanovený ešte ani znalec. Predbežné opatrenie upravujúce styk rodičov s deťmi musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije, pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom možno realizovať aj neverbálne výchovné pôsobenie rodiča. Slovenská republika ako

zmluvná strana Dohovoru o právach dieťaťa uznáva právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi. Z rozhodnutia súdu, ako aj z jeho následného odôvodnenia vyplýva, že súd v súlade s uvedenými kritériami nepostupoval. Súd bez riadneho a presvedčivého odôvodnenia odmietol akokoľvek jeho styk s maloletou upraviť, čo v žiadnom prípade neumožňuje realizovanie jeho výchovného pôsobenia na maloletú a v podstate je aj v rozpore so záujmom maloletej. Navyše obmedzenie jeho práv súd nijakým relevantným spôsobom nezodôvodnil, bez ďalšieho akceptoval vyjadrenie matky, že maloletá má z dôvodu jeho nebezpečného správania sa z neho strach, odmieta k nemu ísť. Vylúčenie styku rodiča s maloletým dieťaťom hoci aj predbežne, je vážnym zásahom do rodičovských práv, teda, ak súd k takémuto opatreniu pristúpi, musia na to existovať vážne dôvody. V tejto súvislosti uviedol, že je SZČO, programátor, je zárobkovo aktívny, býva v byte, v ktorom donedávna celý svoj život bývala aj maloletá, nebol nikdy súdne trestaný, nepožíva alkohol, nestretáva sa s osobami pochybnej povesti a navyše je aj milujúcim otcom jeho jedinej dcéry. Pokiaľ matka tvrdí, že ju psychicky týra tým, že sa jej snaží dovolať, a to opakovane, uviedol, že sa snaží len s matkou kontaktovať, aby sa dohodol, kedy môže prísť dcéru pozrieť, matka však nikdy nedvŕha telefón. Vo vzťahu k maloletej pristupoval vždy citlivo, zodpovedne, nie je pravda, že maloletú ovplyvňuje alebo zastrahuje, nie je si vedomý, že by svojim správaním k maloletej dal niekedy zámienku maloletej, či jej matke, aby mali z jeho prítomnosti akúkoľvek obavu. Nikdy sa nedopustil ani domáceho násillia ani voči dieťaťu, ani voči matke, teda v konaní neboli preukázané žiadne faktory, ktoré by súd oprávňovali k rozhodnutiu o vylúčení jeho styku s maloletou.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

Podľa obsahu spisu na Okresnom súde Bratislava IV pod. sp.zn. 13P/293/2014 prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva. V rámci prebiehajúceho konania obaja rodičia podali návrhy na nariadenie predbežných opatrení, ktorými sa domáhali zverenia maloletej každý do svojej starostlivosti. Súd prvého stupňa vyhovel návrhu matky na zverenie maloletej do jej starostlivosti, a to uznesením z 08.04.2015, č.k. 13P/79/2015-29, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 20.05.2015, č.k. 20CoP/28/2015-61, návrh otca uznesením z 08.04.2015, č.k. 13P/64/2015-21 zamietol, predmetné uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave z 08.06.2015, č.k. 11CoP /252/2015-50. Z uvedených rozhodnutí je zrejmé, že formou dočasnej úpravy pomerov je zabezpečené právo dieťaťa na starostlivosť a výživu a k nemu sa viažúca povinnosť rodičov v uvedených zložkách ich rodičovských práv a povinností. Jedinou zložkou, ktorá nebola upravená, je právo dočasného styku otca s maloletou, ktorého sa otec domáha a ktoré právo súd prvého stupňa otcovi napadnutým uznesením nepriznal, majú za to, že styk v danej veci je možné upraviť len v riadnom konaní, na základe riadne vykonaného dokazovania. S uvedeným názorom súdu prvého stupňa sa odvolací súd stotožnil len čiastočne. Odvolací súd poukazuje na to, že ide o manželov, ktorí žili v spoločnej domácnosti a od narodenia maloletej do januára 2015, t.j. po dobu 6 rokov spoločne vychovávali maloletú. Pre partnerské nezhody sa matka s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti, otec stratil kontakt s maloletou, tohto sa neustále domáha a keďže s matkou nie sú schopní v tomto smere dospieť k dohode, už v rozsahu obťažujúcom matku aj dieťa. Podľa obsahu návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia v konaní vedenom pod sp.zn. 13P/79/2015, dôvodom jej odchodu zo spoločnej domácnosti bolo agresívne a manipulačné správanie sa otca, ktoré aplikoval už aj na maloletú, kontaktu otca s maloletou nebráni, po odchode zo spoločnej domácnosti sa vždy ochotne prispôbovala požiadavkám otca pri zmene termínu odovzdávania maloletej. Z vyjadrenia matky k návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia úpravou styku v danom konaní vyplýva, že s tak rozsiahlou úpravou styku ako žiada otec nesúhlasí, styku otca nebráni, otec sa však neustále styku domáha, terorizuje ju neustálymi telefonátmi. Uvedomuje si, že maloletá má právo na oboch rodičov, toto aj rešpektovala, zvrat nastal potom, keď maloletá začala otca odmietať, čo matka pripisuje neustále sa stupňujúcemu agresívnemu správaniu sa otca v dôsledku rozvodového konania. S odovzdávaním maloletej v prípade úpravy styku v Bratislave nesúhlasila z dôvodu, že ich spoločné auto používa otec, jej finančné možnosti jej nedovoľujú cestovať do Bratislavy a súčasne v prípade realizácie styku žiadala jej prítomnosť pri styku otca s maloletou. Z uvedeného vyjadrenia matky v oboch konaniach je zrejماً výhrada matky k správaniu sa otca, ktoré už ohrozuje zdravý vývin maloletej, zároveň však matka akceptuje právo otca stretávať sa s maloletou, pričom z dôvodu ochrany dieťaťa žiada prítomnosť pri styku otca s maloletou.

S poukazom na uvedené vyjadrenia matky, ako aj obsah spisu odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že doposiaľ neboli osvedčené žiadne závažné skutočnosti, ktoré by úpravu styku otca s maloletou vylučovali v miere rovnajúcej sa obmedzeniu, či zákazu styku. Pokiaľ ide o rozsah, či intenzitu styku otca s maloletou, v tomto smere sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že bez vykonania náležitého dokazovania nie je možné posúdiť, či súdom určený styk by bol v záujme maloletého dieťaťa. Aby však otec nebol úplne vylúčený z výkonu svojich rodičovských práv, ktoré mu nesporne ako matke patria a aby nedošlo k prerušeniu citových väzieb medzi otcom a maloletou, odvolací súd s poukazom na charakter predbežného opatrenia určil styk otca s maloletou v minimálnom rozsahu, pričom ochranu práv maloletej v dôsledku matkou tvrdeného potenciálneho agresívneho a manipulatívneho správania sa otca zabezpečil prítomnosťou matky pri styku otca s maloletou. Určením styku sa zabezpečí pravidelný režim bez potreby neustáleho kontaktovania matky otcom, čím sa predíde ďalšiemu zhoršovaniu vzťahov oboch rodičov. Záverom odvolací súd dáva oboj rodičom do pozornosti, že maloletá je ich spoločné dieťa, po rozpade ich manželstva potrebuje ako matku, tak aj otca, avšak iba za situácie, že rodičia svoje rodičovské práva a povinnosti budú vykonávať v prvom rade v záujme maloletej. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní starostlivosti o maloleté deti súdy poskytujú v prvom rade ochranu práv maloletého dieťaťa, a to aj na úkor rodičovských práv jedného, či druhého rodiča. Odvolací súd preto upozorňuje oboch rodičov, aby sa vyvarovali konaniu, ktoré by nebolo na prospech dieťaťa a aby sa k sebe správali minimálne v súlade s pravidlami elementárnej slušnosti. V danom konaní bez vykonania dokazovania vzhľadom na rozporné tvrdenia rodičov nie je možné k týmto tvrdeniam zaujať objektívne stanovisko, ide preto len o odporúčanie odvolacieho súdu, ktoré však v riadnom konaní po vykonanom dokazovaní sa premietne do podmienok, ako aj osobnostných predpokladov rodičov na riadnu starostlivosť o maloletú, o ktorú sa uchádzajú obaja rodičia. Odvolací súd preto apeluje na oboch rodičov, aby si dali priestor na výkon svojich rodičovských práv, najmä však aby maloletú nezaťahovali do súdneho sporu, nemanipulovali s ňou, neovplyvňovali ju, keďže ide o 6 ročné dieťa, ktoré takéto správanie sa rodičov môže poznačiť na celý život. Obaja rodičia vo svojich návrhoch uvádzajú, že dcéru nadovšetko milujú, preto by sa podľa toho mali začať aj správať. Styk otca s maloletou odvolací súd upravil v mieste terajšieho bydliska maloletej, pričom zdôrazňuje, že priebeh styku otca s maloletou, ako aj výstupy z realizácie styku otca s maloletou vyhodnotí súd prvého stupňa v konečnom rozhodnutí. V prípade, že by po realizácii styku otca s maloletou došlo k zhoršeniu najmä psychického zdravia maloletej, matka má právo, ak dostatočným spôsobom osvedčí naliehavosť riešenia situácie, podať návrh na zmenu nariadeného predbežného opatrenia.

S poukazom na uvedené, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil a vo zvyšnej časti, pokiaľ súd prvého stupňa návrh otca zamietol, toto ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.